

แบบประเมินบทความวิจัย

แบบประเมินบทความวิจัย

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ครั้งที่ 8” ประจำปี 2567

วันศุกร์ที่ 24 พฤษภาคม 2567 (ผ่านระบบออนไลน์)

- ชื่อบทความ : การปรับหลักสูตรนวัตกรรมการจัดการ ระดับปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตบนฐานการศึกษาแบบมุ่งผลลัพธ์ (OBE) : การวิจัยเชิงปฏิบัติการ
- หัวข้อการประเมินบทความ

รายการประเมิน	ผลการประเมิน		ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
	ผ่าน/แก้ไข	ไม่ผ่าน	
1. บทคัดย่อภาษาไทย	/		ควรเรียงลำดับการหาคุณภาพเครื่องมือและผลการทดลองให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์
2. Abstract	/		ตรวจสอบภาษาอังกฤษ คำเชื่อม จะไม่มีจุดทศนิยม ตัวพิมพ์ใหญ่ ชื่อเฉพาะ การใช้จุดทศนิยมผิดตำแหน่ง
3. บทนำ	/		มีความสอดคล้องกับหัวข้องานวิจัย
4. วัตถุประสงค์การวิจัย	/		มีความเหมาะสม
5. สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)			-
6. วิธีดำเนินการวิจัย	/		เหมาะสม สอดคล้องกับระเบียบวิธีวิจัย
7. ผลการวิจัย	/		เหมาะสม ตรงตามจุดประสงค์
8. สรุปผลและอภิปรายผล	/		สอดคล้อง
9. ข้อเสนอแนะ	/		เป็นงานที่น่าชื่นชมและพัฒนาการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี
10. เอกสารอ้างอิง	/		เช็ค ตรวจสอบให้ครบทุกอ้างอิง บรรทัดสุดท้ายของการอ้างอิง ให้เหมือนกันทั้งหมด
11. องค์ความรู้ใหม่และคุณค่าทางวิชาการ	/		เป็นแนวทางการปฏิบัติงานที่เป็นระบบตามแผนงาน
12. ความถูกต้องตามรูปแบบ (Template)	/		ให้ตรวจสอบ ปรับให้ถูกต้อง สัญลักษณ์ ให้เหมือนกันทั้งเล่ม

ผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ

☐ 1) บทความผ่านเกณฑ์

/ ☐ 2) บทความผ่านเกณฑ์โดยต้องแก้ไข

☐ 3) บทความไม่ผ่านเกณฑ์

แบบประเมินบทความวิจัย
การประชุมวิชาการระดับชาติ “การศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ครั้งที่ 8” ประจำปี 2567
วันศุกร์ที่ 24 พฤษภาคม 2567 (ผ่านระบบออนไลน์)

1. ชื่อบทความ : การปรับหลักสูตรนวัตกรรมการจัดการ ระดับปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต บนฐานการศึกษาแบบมุ่งผลลัพธ์ (OBE) :

การวิจัยเชิงปฏิบัติการ

2. หัวข้อการประเมินบทความ

รายการประเมิน	ผลการประเมิน			ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
	ผ่าน	ผ่านและแก้ไข	ไม่ผ่าน	
1. บทคัดย่อภาษาไทย		✓		1.วัตถุประสงค์ไม่สอดคล้องกับหัวข้อวัตถุประสงค์ในบทความ 2.เครื่องมือ เช่น แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ ควรนำเสนอผลการหาคุณภาพด้วย
2. บทคัดย่อภาษาอังกฤษ		✓		แก้ไขตามบทคัดย่อภาษาไทยด้วย
3. บทนำ	✓			
4. วัตถุประสงค์การวิจัย		✓		ข้อ 1 ตรวจสอบการเขียนสะกดคำ ตรวจสอบว่าวัตถุประสงค์ที่ผู้วิจัยกำหนดในหัวข้อนี้ผู้วิจัยเขียนได้ตรงกันในทุก
5. สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)	-	-	-	
6. วิธีดำเนินการวิจัย		✓		-ควรแจกแจงประชากรและกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มให้ชัดเจน -เพิ่มการอธิบายลักษณะของเครื่องมือแต่ละฉบับ และหากเครื่องมือฉบับใดที่หาคุณภาพ ควรนำเสนอผลการหาคุณภาพด้วย
7. ผลการวิจัย	✓			
8. สรุปผลการวิจัย	✓			1.ทบทวนวัตถุประสงค์ที่ผู้วิจัยกำหนดในบทความกับสิ่งที่ผู้วิจัยนำเสนอในหัวข้อนี้ 2.ทบทวนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่นำเสนอในการสรุปผลไม่สอดคล้องกับเครื่องมือที่นำเสนอให้วิธีดำเนินการวิจัย
9. อภิปรายผล		✓		1.ควรนำเสนอตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย 2.ตรวจสอบรายการอ้างอิงบางรายการที่ไม่มีในเอกสารอ้างอิงท้ายบทความ
10. ข้อเสนอแนะ	✓			
11. เอกสารอ้างอิง		✓		ตรวจสอบรายการอ้างอิงในบทความบางรายการที่ไม่มีในเอกสารอ้างอิง
12. องค์ความรู้ใหม่และคุณค่าทางวิชาการ	✓			

ผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ

- ☐ 1) บทความผ่านเกณฑ์
- ☒ 2) บทความผ่านเกณฑ์ แต่ต้องแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
- ☐ 3) บทความไม่ผ่านเกณฑ์

การปรับหลักสูตรนวัตกรรมการจัดการ ระดับปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต บนฐานการศึกษาแบบมุ่งผลลัพธ์ (OBE) : การวิจัยเชิงปฏิบัติการ

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์การวิจัยมุ่งไปยังการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาเอก สาขาวิชานวัตกรรมการจัดการจากการรับฟังเสียงของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญรวมจำนวน 93 คน และข้อมูลทุติยภูมิจาก QS university ranking เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ผังภูมิกระบวนการ แบบสอบถามปลายเปิด มาตรวัดประมาณค่า แบบสัมภาษณ์รายบุคคล การวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกเป็น ข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนา ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพวิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้วยการสนทนากลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการศึกษาพบว่า หลักสูตรมุ่งพัฒนาบัณฑิตให้เป็นนวัตกรรมการจัดการในภาครัฐกิจ ภาครัฐและภาคการปกครองส่วนท้องถิ่น หลักสูตรประกอบด้วยผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร 2 ชั้น คือขั้นพื้นฐานและขั้นสูงจำนวนจากผลลัพธ์ดังกล่าว ได้กระจายไปสู่ผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชา จำนวน 6 วิชา ในแต่ละวิชาได้มีแผนจัดการเรียนรู้ที่แสดงถึงผลลัพธ์การเรียนรู้ที่วัดประเมินได้ และกำหนดให้มีชิ้นงานแสดงผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้ ข้อเสนอแนะจากงานวิจัยประกอบด้วย การจัดการเรียนรู้แบบปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาและผู้สอน ประเมินสมรรถนะการเรียนรู้ขั้นสูงโดยมีชิ้นงานจากสมรรถนะ เปิดโอกาสให้นักศึกษาเป็นผู้ช่วยนักวิจัยในงานวิจัยของผู้สอน จัดตั้งชุมชนการเรียนรู้สำหรับผู้สอน และ ใช้วิจัยปฏิบัติการในการปรับหลักสูตร

คำสำคัญ: การปรับปรุงหลักสูตร, หลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน, การวิจัยเชิงปฏิบัติการ

Modified a Management Innovation Program, Doctor of Philosophy degree focusing on Outcomes Based Education: Action Research

Abstract

The research was aimed at developing the doctoral degree in management innovation program. Data were gathered from 93 stakeholders and the secondary data were gathered from QS World University Rankings by using the process flowchart, open-ended questionnaire, rating scale, and individual interview. The quantitative data were analyzed by using descriptive statistics and the qualitative data were analyzed by using the content analysis. The validity was approved by the focus group discussion of the senior experts.

The findings revealed that the curriculum aimed at providing the graduate as the innovator for the private sector, public sector, and local government sector. The curriculum consists of 2 levels of curriculum learning outcomes; primary level and advanced level, and the course learning outcomes in 6 courses with the learning management plan that specifies the measurable learning outcomes and requires the paperwork that shows the learning outcomes. The suggestions were it should provide interactive learning management, advanced learning competency assessment by their paperwork, training students as the research assistants for the lecturer, establishing the learning community for the lecturer, and using the action research for curriculum development.

Keywords: Curriculum Development, Outcome-Based Education, Action Research

บทนำ

การปรับหลักสูตร หมายถึงกระบวนการสร้างวัตถุประสงค์ เนื้อหา การจัดการเรียนรู้ การวัด/การประเมิน ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาในสาขานั้นๆ โดยเน้นความทันสมัยในปัจจุบันและการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต สำหรับหลักสูตรนวัตกรรมการจัดการระดับปริญญาเอก กระบวนการพัฒนาหลักสูตรเริ่มจากการรับฟังกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สำคัญ ประเมินหลักสูตรปัจจุบัน และค้นคว้าหลักสูตรสากลที่เป็นสาขาเดียวกันหรือใกล้เคียงในระดับปริญญาเอกที่เป็น หลักสูตรของมหาวิทยาลัยที่มีแบบปฏิบัติเป็นเลิศเพื่อนำผลที่ได้มาสังเคราะห์เพื่อออกแบบหลักสูตรที่เหมาะสมโดยลด ตัดทอน ดัดแปลง หรือเพิ่มเติมตามความจำเป็น เป้าหมายคือเพื่อให้แน่ใจว่านักศึกษาจะได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่ครอบคลุม ซึ่งตรงกับความต้องการปัจจุบันและเตรียมความพร้อมสำหรับอนาคตต่อนั้นจึงนำสู่ขั้นตอนวิพากษ์และปรับปรุงจนเป็น หลักสูตรฉบับสมบูรณ์พร้อมใช้ หลักสูตรสำคัญที่ใช้ในการปรับหลักสูตรครั้งนี้ คือ การศึกษาแบบมุ่งผลลัพธ์ (Outcome-Based Education: OBE) ซึ่งหลักการ คือ กระจายความสอดคล้องของผลลัพธ์ที่ต้องการจากระดับมหาวิทยาลัย ลงสู่วิทยาลัย/คณะ หลักสูตรและทุกรายวิชาในหลักสูตร โดยสะท้อนผลลัพธ์ให้เห็นชัดเจนสามารถวัดประเมินได้

ในการปรับหลักสูตรฉบับนี้คณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรเห็นควรใช้รูปแบบวิจัยปฏิบัติการ เนื่องจากเป็นรูปแบบ การวิจัยขนาดเล็กที่ใช้ปรับปรุงหลักสูตรเดิม เปิดโอกาสให้กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการ ปรับปรุง โดยใช้หลักการของการไม่แบ่งแยกและความเสมอภาค ร่วมสร้างความรู้ และมุ่งเน้นไปที่การดำเนินการเพื่อการ เปลี่ยนแปลงในทางปฏิบัติด้วยหลักของนวัตกรรมการจัดการ (วาร์ธัน แก์วไร., 2564)

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อจัดทำกระบวนการปฏิบัติการปรับหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการจัดการ
2. เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อปรับโครงสร้างหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการจัดการ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในโครงการวิจัยนี้ประกอบด้วยกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญในการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้ 1) กลุ่มที่เป็น ผู้มีโอกาสนจะเข้ามาเป็นนักศึกษาในอนาคต กลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารระดับกลางในส่วนงานภาครัฐบาลศึกษา ระดับปริญญาโทจากหลากหลายสาขาและสนใจที่จะศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการทำงานในระดับ บริหารจัดการระดับสูง 2) กลุ่มนักศึกษาเก่า 3) กลุ่มนักศึกษาปัจจุบัน 4) กลุ่มผู้สอน เป็นกลุ่มผู้สอนประจำหลักสูตรปริญญา เอก สาขานวัตกรรมการจัดการ 5) กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นกลุ่มนักวิชาการอิสระและกลุ่มอาจารย์ในมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ที่ เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมการจัดการ/การบริหาร 6) กลุ่มนักวิจัย ตั้งแต่กลุ่มที่ 1-5 เป็นกลุ่มที่พร้อมให้ข้อมูลและมีส่วนร่วมใน การวิพากษ์หลักสูตร รวมทั้งสิ้น 93 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. แบบสอบถามปลายเปิด เป็นการถามถึงความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่ควรได้รับจากหลักสูตรปริญญาเอก สาขานวัตกรรมการจัดการ ที่สอดคล้องกับความต้องการในโลกอาชีพที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว เก็บข้อมูลด้วยการเขียนตอบ
2. แบบสัมภาษณ์รายบุคคล เป็นการถามถึงความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่ควรได้รับจากหลักสูตรปริญญาเอก สาขานวัตกรรมการจัดการ ที่สอดคล้องกับความต้องการในโลกอาชีพที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์
3. แบบปฏิบัติที่เป็นเลิศ เป็นการค้นหาหลักสูตรระดับปริญญาเอกสาขานวัตกรรมการจัดการ/ การบริหารจาก มหาวิทยาลัยที่ได้รับการประเมินใน 10 ลำดับแรกของ 2023 QS Ranking
4. กระบวนการปรับปรุงหลักสูตร เป็นการนำเอาผลการประชุมกลุ่มมาออกแบบกระบวนการปฏิบัติการและนำเอา สารสนเทศที่ได้จากการเก็บข้อมูลจากทุกกลุ่มมาจัดทำร่างพัฒนาหลักสูตรและนำสู่การพิจารณาจากกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ

5. รูปแบบแบบเรียงซ้อน (Cascade Model) ใช้เพื่อแสดงให้เห็นถึงการเชื่อมโยงจากวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยลงสู่วิทยาลัย จนถึงหลักสูตรและรายวิชา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล การสอบถามและการสัมภาษณ์เพื่อรับฟังเสียงของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญทั้งอดีต ปัจจุบัน และอนาคต รวมถึงแบบปฏิบัติที่เป็นเลิศของมหาวิทยาลัยในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตด้านนวัตกรรมการจัดการ และการบริหาร จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อปรับโครงสร้างหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการจัดการ

การตรวจสอบข้อมูล ได้แก่ การตรวจสอบความตรง ใช้การป้อนข้อมูลที่บันทึกกลับไปยังผู้ให้ข้อมูลเพื่อตอบรับ เพิ่มหรือปรับแก้ การตรวจสอบค่าความเที่ยง ใช้การประชุมทีมงานวิจัยและกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิในการให้ความเห็นต่อคุณภาพของหลักสูตรที่ปรับใหม่

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติพรรณนา และข้อมูลเชิงคุณภาพใช้ Thematic and content analysis

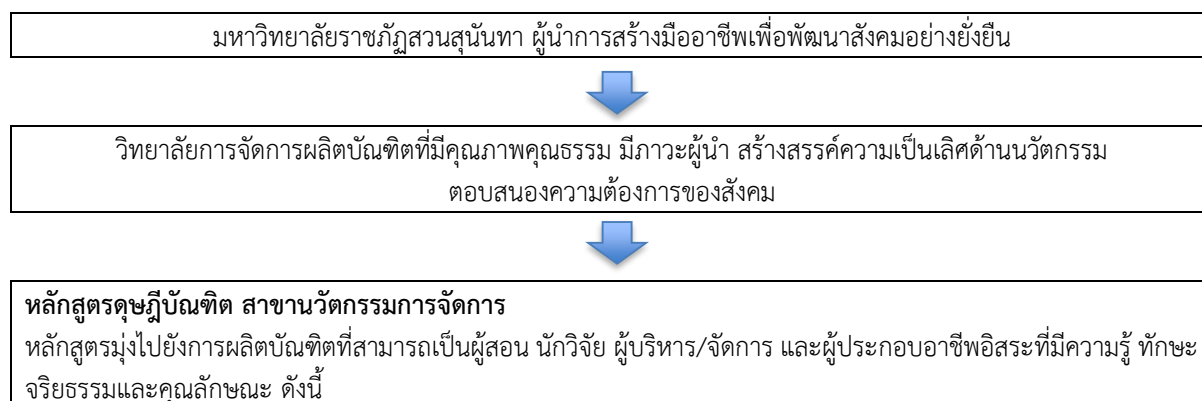
ผลการวิจัย

ผลการวิจัยประกอบด้วยกระบวนการปฏิบัติการปรับหลักสูตร เสียงของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญทั้งอดีต ปัจจุบัน และอนาคต รวมถึงแบบปฏิบัติที่เป็นเลิศของมหาวิทยาลัยในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตด้านนวัตกรรมการจัดการ และการบริหาร ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อปรับโครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาเอกสาขานวัตกรรมการจัดการ

1. ผลของกระบวนการปฏิบัติการปรับหลักสูตร กระบวนการในการปฏิบัติการปรับหลักสูตรที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ (OBE) ดำเนินการใน 12 ขั้นตอน ดังนี้ 1) เข้าร่วมอบรมการจัดทำหลักสูตร OBE 2) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดทำหลักสูตร OBE 3) ศึกษาทิศทางของมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย 4) ศึกษาความต้องการของลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตร และศึกษาแบบปฏิบัติที่เป็นเลิศของมหาวิทยาลัยในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตด้านนวัตกรรมการจัดการ 5) วิเคราะห์ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตรร่วมกัน (PLO) 6) ออกแบบกระบวนการวิชาผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (CLO) 7) จัดทำคำอธิบายรายวิชา 8) ร่างหลักสูตร 9) กรรมการพิจารณาวิชาหลักสูตร 10) จัดทำเอกสารหลักสูตร 11) เสนอคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องพิจารณา 12) จัดทำแผนบริหารจัดการเรียนรู้ระดับวิชาและระดับคาบการเรียนรู้ 13) ประเมินหลักสูตรตามแนวทาง AUN-QA โดยมีตัวชี้วัดหลักที่สำคัญ คือ KQI : 1) อัตราการบอกต่อ 80% 2) อัตราการออกกลางคัน ไม่เกิน 5% 3) ร้อยละบทความของนักศึกษาที่ตีพิมพ์ฐาน Scopus หรือ TCI 1 50%ขึ้นไป 4) ร้อยละของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรมีงานวิจัยตีพิมพ์ฐาน Scopus 100%

2. ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อปรับโครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาเอกสาขานวัตกรรมการจัดการ ดังนี้ 1

ภาพ 1 โครงร่างหลักสูตร ประกอบด้วย 4 ระดับ คือ มหาวิทยาลัย คณะ/วิทยาลัย หลักสูตร จนมาถึงรายวิชา

ความรู้: สร้างสรรค์รูปแบบนวัตกรรมการจัดการองค์รบบนเศรษฐกิจฐานความรู้ การจัดการองค์รบนวัตกรรม ยุคดิจิทัล การจัดการทุนนวัตกรรมและระเบียบวิธีวิจัย นวัตกรรมจัดการขั้นสูง	ทักษะ: รับฟังความต้องการของผู้รับบริการ สนใจความต้องการของตลาด ทำงานในบทบาทผู้นำและเป็นทีมแบบคล่องตัว และพัฒนาธุรกิจบนแนวคิดของความยั่งยืน	จริยธรรม: มีจริยธรรมในการประกอบวิชาชีพและตระหนักถึงปทัสถานของสังคมไทย	คุณลักษณะ: เป็นต้นแบบกรอบคิดนวัตกรรม คิดสร้างสรรค์ คิดแบบมีวิจาร์ณญาณ คิดเชิงระบบ และจัดการกับความเสี่ยงและความพลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล
--	---	--	---

หมวดวิชาแกน			
1	2	3	4
ชื่อวิชา นวัตกรรมจัดการยุคดิจิทัล (Innovative Management in the Digital Age)	ชื่อวิชา ระเบียบวิธีวิจัย นวัตกรรมจัดการขั้นสูง (Advanced Research Methodologies for Innovative Management)	ชื่อวิชา การจัดการสังคม เศรษฐกิจฐานความรู้ Management of Knowledge-Based Economic Society	ชื่อวิชา การจัดการทุน นวัตกรรม (Innovation capital management)
หมวดวิชาเลือก			
1	2	3	4
ชื่อวิชา สถิติวิเคราะห์ขั้นสูง (Advanced Analytical Statistics)	ชื่อวิชา สัมมนาวัตกรรมการจัดการนโยบายและยุทธศาสตร์ (Seminar in Innovative Management for Policies and Strategies)	ชื่อวิชา สัมมนานวัตกรรมการจัดการภาครัฐและท้องถิ่น (Seminar in Innovative Management for Public Sector and Local Communities)	ชื่อวิชา สัมมนานวัตกรรมการจัดการภาคธุรกิจ (Seminar in Innovative Management for Business Sector)
วิทยานิพนธ์			
วิทยานิพนธ์ 1	วิทยานิพนธ์ 2	วิทยานิพนธ์ 3	วิทยานิพนธ์ 4
มีหัวข้อวิทยานิพนธ์ตามเกณฑ์ ดังนี้ 1. อยู่ในสาขานวัตกรรมจัดการ 2. มีความใหม่ 3. เชื้อต่อการเจริญเติบโตของสาขา	มีโครงร่างแนวคิดที่ผ่านการยอมรับว่าสามารถจัดทำเป็นวิทยานิพนธ์ได้	มีเค้าโครงวิทยานิพนธ์ที่ผ่านการรับรองจากอาจารย์ที่ปรึกษาว่าพร้อมสอบป้องกัน	มีรายงานการวิจัยที่ผ่านการรับรองจากอาจารย์ที่ปรึกษาให้สอบป้องกันได้

สรุปผลและอภิปรายผล

สรุปผล

วัตถุประสงค์การวิจัยประกอบด้วย รับฟังเสียงของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญทั้งอดีต ปัจจุบัน และอนาคต รวมถึงแบบปฏิบัติที่เป็นเลิศของมหาวิทยาลัยในหลักสูตรคหศึกษาด้านนวัตกรรมจัดการและการบริหาร และ วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อปรับโครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาเอกสาขานวัตกรรม การจัดการ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย จำแนกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มแรก ประกอบด้วยผู้ที่คาดว่าจะจะเป็นนักศึกษาในอนาคตจำนวน 77 คน ศิษย์เก่าที่จบการศึกษาในหลักสูตรฉบับที่ 4 และนักศึกษาปัจจุบันที่กำลังอยู่ในขั้นตอนของการทำวิทยานิพนธ์ รวมทั้งสิ้น 12 คน กลุ่มที่สอง เป็นกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ

ทางด้านนวัตกรรมการจัดการและการบริหารจำนวน 4 คน และกลุ่มที่ 3 เป็นข้อมูลหัตถ์ภูมิที่รวบรวมจากมหาวิทยาลัยชั้นนำที่มีสาขาวิชาชีพบัณฑิต สาขาการบริหาร การจัดการนวัตกรรมการ และนวัตกรรมการจัดการ จากการจัดอันดับของ QS 2024 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แมทริกซ์ ผังภูมิกระบวนการ แบบสอบถามปลายเปิดถึงโครงสร้าง มาตราวัดประมาณค่าแบบสัมภาษณ์บุคคล การสนทนากลุ่มและผังภูมิเรียงซ้อน การวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกเป็น ข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนา และแสดงผลด้วยผังเรดาร์ ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพวิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า หลักสูตรที่ผ่านการปรับครั้งนี้เป็นหลักสูตรฉบับที่ 5 มีลักษณะเฉพาะ ดังนี้ กระจายมาจากวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ วัตถุประสงค์หลักของหลักสูตร คือ มุ่งพัฒนาบัณฑิตให้เป็นนวัตกรรมการจัดการในภาคธุรกิจ ภาครัฐและภาคการปกครองส่วนท้องถิ่น หลักสูตรประกอบด้วยผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร 2 ชั้น คือขั้นพื้นฐานขั้นสูง จากผลลัพธ์ดังกล่าว ได้กระจายไปสู่ผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชา จำนวน 6 วิชา ในแต่ละวิชาได้มีแผนจัดการเรียนรู้ที่แสดงถึงผลลัพธ์การเรียนรู้ที่วัด/ประเมินได้ และกำหนดให้มีชิ้นงานแสดงผลการเรียนรู้เมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้ สำหรับวิทยานิพนธ์ได้กำหนดเกณฑ์ไว้ดังนี้ 1) อยู่ในสาขานวัตกรรมการจัดการ กลุ่มภาคธุรกิจ หรือภาครัฐ หรือภาคการปกครองส่วนท้องถิ่น 2) มีความใหม่และลึกตามเกณฑ์วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก และ 3) เชื้อต่อความเจริญของสาขานวัตกรรมการจัดการ ลักษณะเฉพาะของหลักสูตรวิชาชีพบัณฑิต สาขานวัตกรรมการจัดการ ฉบับปรับปรุง มุ่งไปยังการผลิตบัณฑิตที่สามารถเป็นผู้สอน นักวิจัย ผู้บริหาร/จัดการ และผู้ประกอบการอาชีพอิสระมีความรู้ในการสร้างสรรค์รูปแบบนวัตกรรมการจัดการองค์กร รับฟังความต้องการของผู้รับบริการและกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญ พัฒนางานและธุรกิจบนแนวคิดของความยั่งยืน มีจริยธรรมในการประกอบวิชาชีพ ตระหนักถึงปทัสถานของสังคมไทยและเป็นต้นแบบกรอบคตินวัตกรรม

อภิปรายผล

การพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาเอก สาขานวัตกรรมการจัดการ ใช้หลักการพัฒนาตามการศึกษาแบบมุ่งผลลัพธ์ ผู้เรียนแต่ละคนควรจะบรรลุผลลัพธ์เป้าหมายที่กำหนดให้โดยไม่มีรูปแบบตายตัวในการจัดการเรียนรู้และการประเมินการเรียนรู้ แต่มีจุดประสงค์ร่วม คือ การเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์ที่กำหนด (Spady, 1994) ซึ่ง Hattie et al. (2004) ขยายผลการศึกษากว่า ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จนบรรลุผลลัพธ์ได้ตามสมรรถนะของปัจเจกบุคคล การเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จในขั้นต้นจะเสริมการเรียนรู้ขั้นต่อไปให้ประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น และสถานศึกษาและผู้สอนประเมินว่าผู้เรียนบรรลุถึงผลลัพธ์การเรียนรู้ ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ การปรับหลักสูตรตามหลักการนี้สอดคล้องกับในกลุ่มประเทศอาเซียน เช่น มหาวิทยาลัยของมาเลเซีย ออกแบบการจัดการเรียนรู้ และการวัด ประเมินที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ ย่อกลงให้มหาวิทยาลัยออกแบบแนวทางด้วยตนเอง โดยสร้างมั่นใจว่าจะมีการศึกษาที่มีคุณภาพสำหรับนักศึกษาซึ่งจะมีส่วนช่วยในการพัฒนสังคมและเศรษฐกิจ สำหรับในฟิลิปปินส์ยังอยู่ขั้นการริเริ่มใช้ในสถาบันอุดมศึกษาและโรงเรียนมัธยมปลาย ซึ่งได้รับการสนับสนุนอย่างกว้างขวางจากรัฐบาลและหน่วยงานกำกับมาตรฐาน เช่นเดียวกับในประเทศไทย (Kerry, 2011; Bourassa et al., 2019)

การปรับหลักสูตรครั้งนี้สอดคล้องกับประกาศคณะกรรมการมาตรฐานอุดมศึกษาที่เน้นออกแบบหลักสูตรให้สอดคล้องกับปรัชญา พันธกิจ ความต้องการจำเป็นของผู้มีส่วนได้เสีย (อัญชลี ไสยวรรณ, 2565) จัดการเรียนรู้แบบมุ่งผลลัพธ์ เน้นวัดผลจากผลงานที่ผู้เรียนแสดงออกมา (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, 2567) และมีสัมฤทธิ์ผลตามความต้องการของผู้เรียน (เรณูมาศ มาอุ่น, 2559) หลักสูตรที่ปรับต้องสอดคล้องกับวิถีชีวิตใหม่และสอดคล้องกับผลลัพธ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักศึกษา (ปฎิภาณ กิตตินันท์วัฒน์, 2565) ส่งเสริมสมรรถนะทางวิชาชีพอันประกอบไปด้วยความรู้ ทักษะและคุณลักษณะที่ร่วมกันสมรรถนะของบัณฑิต โครงสร้างของวิชาต่างๆของหลักสูตรรวมถึงการจัดการเรียนรู้ได้ออกแบบให้สอดคล้องกับผลลัพธ์ที่ต้องการ (ชวนพิศ อัดเนตร, 2566) ผลลัพธ์ที่ระบุไว้ช่วยยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน เตรียมผู้เรียนให้พร้อมในการเรียนรู้บนหลักของความยืดหยุ่นและมีอิสระในการเรียนรู้ในแบบของตนเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ต้องการช่วยเตรียมผู้เรียนสำหรับการจ้างงานในอนาคต (ฐิตินา ญาณะวงษา และคณะ, 2564) ทั้งนี้ผู้เรียนต้องเรียนรู้แบบเชิงรุก คือกระตือรือร้น มีวินัย รับผิดชอบ มีเจตคติที่เหมาะสม และเข้าใจแนวทางการเรียนรู้แบบมุ่งผลลัพธ์ โดยมีผู้สอนเป็นผู้ให้คำปรึกษา (Supsutthiphon and Siriphan, 2023)

สำหรับการปรับหลักสูตรต้องเริ่มจากทิศทางของมหาวิทยาลัย วิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมหลัก รองลงมาคือทิศทางหน่วยงานที่จัดการศึกษา ในที่นี้ คือ วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ ทิศทางที่กระจายมาต้องนำมาสู่การดำเนินการตามหลักสูตร โดยถือเป็นกรอบในการชี้แนะการออกแบบหลักสูตร จัดการเรียนรู้ และการประเมินที่รับรองได้ว่าทุกระดับสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ในการศึกษาระดับอุดมศึกษา การออกแบบหรือปรับหลักสูตรต้องสะท้อนถึงทิศทาง

ของสถาบัน โดยคำนึงถึงเสียงของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญยิ่งไปกว่านั้นยังเน้นการทำงานร่วมกันเพื่อให้สามารถรับประกันได้ว่าหลักสูตรจะครอบคลุมและกำกับโดยมาตรฐานทางวิชาการ ลักษณะเฉพาะของหลักสูตร สาขานวัตกรรมการจัดการ ฉบับปรับปรุงใหม่ ใช้การวิจัยปฏิบัติการเป็นแนวคิดในการออกแบบหลักสูตร (Wright, 2020) และปรับหลักสูตรด้วยการออกแบบกระบวนการ (Diao et al. 2019; Kumar and Rewari, 2022) มุ่งไปยังการผลิตบัณฑิตที่สามารถเป็นผู้สอน นักวิจัย ผู้บริหาร/จัดการ และผู้ประกอบการอาชีพอิสระมีความรู้ในการสร้างสรรค์รูปแบบนวัตกรรมการจัดการองค์กร ความต้องการของผู้รับบริการ และกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญ (Bunce, 2019; Mpuangnan and Ntombela, 2023; Mittal and Jung, 2024) พัฒนางานและธุรกิจบนแนวคิดของความยั่งยืนมีกรอบคิดนวัตกรรม และมีจริยธรรมในการประกอบวิชาชีพพร้อมกับตระหนักถึงปทัสถานของสังคมไทย

ข้อเสนอแนะ

1. การจัดการเรียนรู้แบบมุ่งผลลัพธ์ในสถานศึกษา ควรใช้กลยุทธ์การสอนที่เน้นการวิเคราะห์ ประเมินและสร้างสรรค์ เน้นให้นักศึกษาเรียนรู้เอง คิดเอง ใช้ปัญหาเป็นฐาน ใช้การสะท้อนคิด ค้นแหล่งข้อมูลเพิ่มเติม ผู้สอนบรรยายโดยใช้สื่อผสม ใช้การเสวนาในชั้นเรียนหรือผ่านสื่อดิจิทัลต่างๆ เน้นการเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์ ระหว่างนักศึกษาและผู้สอน และผู้สอนต้องพัฒนากลยุทธ์การสอนอย่างต่อเนื่องตามความแตกต่างของนักศึกษาและให้นักศึกษาสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ได้ตามความสะดวก
2. ให้ความสำคัญกับการประเมินสมรรถนะขั้นสูงของผู้เรียนโดยอิงจากรูปแบบของ Revised Bloom ที่แสดงให้เห็นชัดเจนจากตัวผู้เรียนมากกว่าปัจจัยนำเข้าอื่นๆ ลักษณะของชิ้นงานเพื่อการประเมิน เช่น บทความวิชาการ กรณีศึกษา การวิจัยปฏิบัติการขนาดเล็ก รายงานจากการเข้าร่วมปฏิบัติการในโครงการต่าง ๆ เป็นต้น
3. เปิดโอกาสให้นักศึกษาเป็นผู้ช่วยนักวิจัยในงานวิจัยที่ผู้สอนทำในระหว่างที่สอน เนื่องจากการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เรียนรู้กระบวนการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบจากการลงมือปฏิบัติจริง
4. จัดตั้งชุมชนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้สอนในการเชื่อมต่อ ทำงานร่วมกัน ตั้งเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกัน และยกระดับทักษะเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา เนื่องจากทักษะและเทคนิคของผู้สอนถือเป็นหนึ่งในอิทธิพลที่สำคัญที่สุดต่อการเรียนรู้และความสำเร็จของนักศึกษา ในการวิจัยครั้งนี้คณาจารย์ของหลักสูตรได้มีโอกาสพบปะเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทำให้เข้าใจหลักสูตรโดยรวม มีเป้าหมายการทำงานร่วมกัน ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและมุ่งเน้นผลลัพธ์ แบ่งปันความรับผิดชอบ และปรับปรุงความรู้ของตนเองผ่านการแลกเปลี่ยนความคิด บทสนทนา และการถาม การเป็นสมาชิกชุมชนการเรียนรู้จึงสามารถเพื่อเพิ่มความสำเร็จของงานและของกัน และกัน
5. ใช้วิจัยปฏิบัติการในการปรับหลักสูตร ทั้งนี้เพราะการวิจัยเชิงปฏิบัติการเน้นไปที่การแก้ปัญหาหรือพัฒนาสิ่งใหม่ร่วมกัน ในที่นี้คือหลักสูตรซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อการสอน การเรียนรู้ และกระบวนการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง จากข้อมูลที่ได้ดำเนินการจริงเป็นขั้นตอนผ่านการจัดลำดับความสำคัญด้วยการไตร่ตรองของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญ และถือว่าเป็นการเชื่อมช่องว่างระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัติ

เอกสารอ้างอิง

- จิตติมา ญาณวงษา, สมเกียรติ อินทสิงห์, สุนีย์ เงินยวง และน้ำผึ้ง อินทะเนตร. (2564). หลักสูตรที่เน้นผลลัพธ์: แนวทางใหม่สำหรับหลักสูตรอุดมศึกษา. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 15(2), 279-291.อัญชลี ไสยวรรณ. (2565). *การพัฒนาที่มุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง (OBE)*. เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ปฎิภาณ กิตตินันท์วัฒน์. (2565). การเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาภายใต้รูปแบบความปกติใหม่. *ศึกษาวารสารศึกษาศาสตร์* 9(2), 13-23.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. (2567). *ทำไมต้อง OBE?*. <https://www.kmutt.ac.th/education/>
- เรณูมาศ มาอุ่น. (2559). การจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ. *วารสารเทคโนโลยีภาคใต้*, 9(2), 169-176.
- วาริรัตน์ แก้วอุไร. (2564). *การพัฒนาหลักสูตรจากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- Bourassa, P., Alata, W., Tremblay, C., Paris-Robidas, S., & Calon, F. (2019). Transferrin receptor-mediated uptake at the blood–brain barrier is not impaired by Alzheimer’s disease neuropathology. *Molecular pharmacology*, 16(2), 583-594.
- Bunce, M. (2019). Management and resistance in the digital newsroom. *Journalism*, 20(7), 890-905.
- Diao, X., McMillan, M., & Rodrik, D. (2019). The recent growth boom in developing economies: A structural-change perspective. *Springer International Publishing*, 281-334.
- Hatting, J. L., Wraight, S. P., & Miller, R. M. (2004). Efficacy of *Beauveria bassiana* (Hyphomycetes) for control of Russian wheat aphid (Homoptera: Aphididae) on resistant wheat under field conditions. *Biocontrol Science and Technology*, 14(5), 459-473.
- Kerry, V. B., Ndung'u, T., Walensky, R. P., Lee, P. T., Kayanja, V. F. I., & Bangsberg, D. R. (2011). Managing the demand for global health education. *PLoS medicine*, 8(11), e1001118.
- Kumar, V., & Rewari, M. (2022). A responsible approach to higher education curriculum design. *International Journal of Educational Reform*, 31(4), 422-441.
- Mittal, V., & Jung, J. (2024). Revitalizing educational institutions through customer focus. *Journal of the Academy of Marketing Science*, 1-20.
- Mpuangnan, K. N., & Ntombela, S. (2023). Community voices in curriculum development. *Curriculum Perspectives*, 1-12.
- Spady, W. G. (1994). *Outcome-Based Education: Critical Issues and Answers*. American Association of School Administrators, 1801 North Moore Street, Arlington, VA 22209 (Stock No. 21-00488; \$18.95 plus postage)
- Supsutthiphon, C. ., & Siriphan, C. . (2023). A Construction of Outcome-Based Education Model for Basketball Skills Course in Junior High School at Thawi Watthana District. *Interdisciplinary Academic and Research Journal*, 3(6), 915–930. <https://doi.org/10.60027/iarj.2023.272536>
- Wright, A. L., Sonin, K., Driscoll, J., & Wilson, J. (2020). Poverty and economic dislocation reduce compliance with COVID-19 shelter-in-place protocols. *Journal of Economic Behavior & Organization*, 180, 544-554.